PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 150 (249) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 29 października 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 27.X. donosza, iż urząd telegraficzny w Moskwie zwrócił się do polskiego urzędu telegraficznego z prośbą o wyjaśnienie powodów, dla których nie doręczono komitetowi strajkowemu w Łodzi depeszy C. K. sow. związku włókniarzy.

Prawda 26.X. donosi, że przewodniczący C. K. sow. związku zawodowego włókniarzy Mielniczański wysłał do komitetu strajkowego włókniarzy w Łodzi depeszę z zapytaniem, pod jakim adresem należy kierować zebrane przez robotników moskiewskich pieniądze. Depeszy tej nie doręczono komitetowi strajkowemu, lecz C. K. związku włókniarzy, chcąc przyjść z pomocą robotnikom łódzkim, przekazał natychmiast 10 tysięcy rubli.

Prawda 24.X. donosi, iż ze wszystkich stron ZSRR napływają do Moskwy doniesienia o oburzeniu, które wywołało wśród pracującej ludności ZSRR „zdradziecka taktyka PPS" w Łodzi.

Prawda 25.X. omawiając przewidywany pobyt gen. Le Rond w Warszawie i w Rumunji, nazywa go „agentem imperjalizmu francuskiego do załatwiania ciemnych spraw na Wschodzie Europy". Podróż francuskiego generała spowodowała prawdopodobnie ta okoliczność, iż Marszałek Piłsudski podczas swego pobytu w Rumunji nie zdążył porozumieć się ostatecznie z generałami rumuńskimi. Podczas swego pobytu w Rumunji i w Polsce gen. Le Rond załatwił ostatecznie sprawę rozszerzonej konwencji wojennej pomiędzy Polską a Rumunją. Konwencja ta, jak doniosły berlińskie pisma, stwarza podstawy wspólnego dowództwa i wspólnej strategji armji polskiej i rumuńskiej. Prasa rumuńska mimowoli zdemaskowała treść rokowań wojennych pomiędzy Polską a Rumunją. Wiadome jest, iż w wypadku wojny armje polska i rumuńska odegrają rolę awangardy do chwili nadejścia pomocy francuskiej i angielskiej. Pobyt gen. Le Rond'a w Bukareszcie wskazuje na cele polityki francuskiej. Jednym z tych celów jest unifikacja uzbrojenia armji francuskiej, polskiej i rumuńskiej. Udział oficerów polskich w rokowaniach gen. Le Rond'a w Bukareszcie wskazuje iż cel ten bliski jest urzeczywistnienia. Przygotowania do zbrojnego napadu na ZSRR prowadzone są zupełnie otwarcie; należy napiętnować Francję jako inicjatorkę tych przygotowań.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Izwiestja 25.X. w komentarzach do oświadczenia estońskiego pisma „Waba Maa", które jest zdania, iż Estonja popełniła błąd, zawierając traktat handlowy z Polską przed uregulowaniem swych stosunków handlowych z Litwą, oświadczają, iż prasa estońska zapomina, iż zarówno zawarcie traktatu handlowego Estonji z Polską jak i zaostrzenie się stosunków estońsko-litewskich są skutkiem niezwykłych wpływów dyplomacji polskiej w Estonji. Prasa estońska świadomie nie przeprowadza obliczeń tych strat, które spowodowały wpływy polskie dla Estonji w obawie, iż będzie zmuszona uznać, że dotychczasowa polityka estońska sprzeczna jest z interesami państwa.

POLSKA A FRANCJA.

Izwiestja 27.X. donoszą z Warszawy, że 15-go listopada rozpoczną się rokowania o rewizję traktatu handlowego Polski z Francją. W komentarzach do tego doniesienia pismo oświadcza, że do rewizji traktatu Polskę zmusza stały deficyt jej handlowego bilansu. Istniejący traktat jest dla Polski nader niekorzystny. Nie należy się spodziewać jednak poważnych zmian w istniejącym stanie rzeczy. Rząd polski zrzeknie się korzyści gospodarczych dla sojuszu z Francją, sojusz ten stanowi bowiem podstawę polskiej polityki zagranicznej.

STANY ZJEDNOCZONE A Z. S. R. R.

Prawda 26. X. oświadcza, że tranzakcje pomiędzy „General Electric" a „Amtorgiem" wywarły wielkie wrażenie w Stanach Zjednoczonych. O ileby dy-

plomacja Stanów wykazała tyle zrozumienia sytuacji, ile wykazuje przemysł amerykański w stosunkach z ZSRR, — olbrzymi problemat zbliżenia sowiecko-amerykańskiego byłby bliski rozstrzygnięcia.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 23.X. donosi, że władze partji stwierdziły istnienie sympatji w redakcji pisma „Rabocaja Moskwa" dla odchylenia prawicowego. W redakcji tego pisma przeprowadzone będą zmiany organizacyjne i ideologiczne.

Izwiestja 23.X. omawiają w art. wst. politykę partji podczas wyborów do sowietów. Zwalczanie prawicowego odchylenia stanowi główne zadanie polityki partyjnej. Istnieje niebezpieczeństwo przedostania się zwolenników tego odchylenia do sowietów. Należy bezwzględnie temu przeszkodzić, demaskując opozycjonistów prawicowych i bez wszelkiej litości usuwając ich z sowietów i z instytucyj sowieckich.

Prasa sowiecka notuje kilka wypadków czynnej akcji opozycjonistów przeciwko kierunkowi polityki partyjnej. *Prawda* 25.X. donosi, że na zebraniu członków wojskowej organizacji partyjnej w Moskwie w obronie poglądów prawicowej opozycji przemawiali Arnold i Ejdelman. *Krasnaja Gazeta* 19.X. donosi, że na zebraniu partyjnem w zakładach baltyckich w Leningradzie w imieniu trockistów przemawiali członek partji Bażanow i wykluczony z partji trockista Winogradow, którzy wskazywali na trudności aprowizacyjne, nadmierne obciążenie podatkowe rolników, brak kartofli w Leningradzie i t. d. Na zebraniu w newskiej fabryce bud. maszyn w Leningradzie przemawiał wykluczony z partji trockista Budzan, który domagał się zwołania nadzwyczajnego zjazdu partyjnego dla dokonania rewizji całokształtu polityki partji. *Prawda* 24.X. stwierdza, że w zakładach budowy lokomotyw w Charkowie istnieje grupa opozycjonistów, która prowadzi propagandę kontr-rewolucyjną i usiłowała wywołać strajk robotników zatrudnionych przy remoncie lokomotyw. *Pisma sowieckie* donoszą również o represjach w stosunku do zwolenników opozycji prawicowej. *Prawda* 24.X. podaje, że w partyjnej organizacji dzielnicowej „Krasnaja Presnia" w Moskwie usunięto ze stanowiska sekretarza komitetu dzielnicowego Riutina. *Izwiestja* 25.X. donoszą o usunięciu ze stanowiska sekretarza organizacji partyjnej w zakładach przemysłowych „Dynamo" w Moskwie Doncowa.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Izwiestja 25.X. w depeszy z Warszawy (Bratina) donoszą o składzie delegacji polskiej na konferencji w Królewcu i twierdzą, że delegacja ta wysunie podczas konferencji nowe propozycje.

Izwiestja 25.X. omawiając projektowany pobyt gen. Le Rond w Polsce i Rumunji donoszą w depeszy z Pragi (Władimirowa), iż politycy jugosłowiańscy przyłączyliby się chętnie do przeciwsowieckiego bloku państw, lecz zmuszeni są do liczenia się z nastrojem ludności Jugosławji, która usposobiona jest nieżyczliwie dla wszelkich kombinacyj politycznych zwróconych przeciwko narodowi rosyjskiemu.

Wozrożdenje 20.X donosi, że sąd apelacyjny w Port-Arturze rozpatrzył sprawę Jerochina, który dokonał w Dairenie zamachu na sekretarza konsulatu sowieckiego Czerkasowa. Sąd zatwierdził wyrok pierwszej instancji, którego mocą Jerochina skazano na 2 lata więzienia z zawieszeniem kary. Jerochin pozostaje na wolności.

Nowoje Wremia 21.X donosi, że w. ks. Mikołaj Mikołajewicz zabronił rosyjskim związkom wojskowym na emigracji zwracania się do metropolity Eulogjusza i do podwładnego temu metropolicie duchowieństwa z prośbą o odprawianie nabożeństw z inicjatywy wymienionych związków.

Poslednija Nowosti 21.X ogłaszają art. Milukowa w sprawie stosunku demokratycznego odłamu emigracji rosyjskiej do zagadnienia nacjonalizmu. Milukow broni przedrewolucyjnej inteligencji rosyjskiej przed zarzutem braku poczucia narodowego, uznaje, iż współczesna młodzież rosyjska znajduje się pod wpływem nacjonalizmu, zgadza się na wprowadzenie pierwiastków „zdrowych nastrojów narodowych" do ideologji demokracji rosyjskiej, lecz występuje przeciwko próbom wypaczenia tej ideologji przez wybujały nacjonalizm oraz przeciwko tym działaczom demokratycznym, którzy, jak Sporysz „kompromitują" się przez ustalenie ideowego kontaktu w imię haseł narodowych z emigracją pozostającą pod wpływem pism „Wozrożdenje" i „Rul".

Wozrożdenje 24.X. podaje, że przed wyjazdem pretendenta do tronu rosyjskiego w. ks. Cyryla Włodzimierzowicza z Kopenhagi nastąpiło pojednanie go z siostrami zmarłego cara Mikołaja II, w. ks. Ksenją i w. ks. Olgą. W komentarzach do tej wiadomości pismo podkreśla polityczny charakter tego pojednania.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Krasnaja Armja 9.X. Marzenia francuskie i nadzieje polsko-rumuńskie. — Piłsudski szykuje się do godności królewskiej.

Krasnaja Gazeta 11.X. Wielki sukces robotników łotewskich (o wyborach na Łotwie).

Proletarska Prawda 11.X. Rocznica okupacji Wilna (art. prof. M. Łozińskiego).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.